

त्राजितं सत्राणि द्वादशाहदीनि जयति वशीकरोतीति सत्रजित्तम् तानि हि ची-
यमानमग्निमपेक्षते यद्वा सत्राशब्दः सत्यवाची सत्रा सत्यं ब्रह्म जयतीति । धन-
जितं धनं गवादिफलरूपेण यो जयति सम्पादयतीति धनजित् । स्वर्जितं स्वः स्वर्गं
जयति फलत्वेन सम्पादयति स स्वर्जित्तम् ॥ किं च ऋचा स्तोमम् गायत्री अवसा-
नरहिता यजुरन्ता स्वाहेति यजुः हे सवितः ऋचा स्तोत्रहेतुसामाधारभूतया ऋचा
सह स्तोमं त्रिवृदादिकं समर्थय समृद्धं कुरु गायत्रेण साम्ना सह रथन्तरं साम स-
मर्थय बृहत् साम च समर्थय कीदृशं बृहत् गायत्रवर्तनि गायत्रं समैव वर्तनि-
मार्गी यस्य तत् बृहत्साम्नो गायत्रं साम वर्त्मभूतमित्यर्थः ॥ ८ ॥

a. देवस्य वा सवितुः प्रसवेऽश्विनोर्वाङ्मुह्यां पूजो हस्ताभ्याम् ।

b. आददे गायत्रेण हन्द्साङ्गिस्वत्पृथिव्याः सधस्थादग्निं पुरीषमङ्गिस्व-
दाभरं त्रैष्टुभेन हन्द्साङ्गिस्वत् ॥ ९ ॥

का° [१६. २. ८.] देवस्य त्वेत्यग्निमादाय हस्तऽग्राधयेत्येनामभिमन्त्रयते । अ-
स्यार्थः देवस्य त्वेति कण्डिकाद्वयात्मकमन्त्रेण वैष्णवीमग्निमादाय हस्तऽग्राधयेति
ऋचा [क° ११.] एनामभिमन्त्रयते ॥ देवस्य वा प्रजापतिः साध्या वा ऋषयः
सावित्रं यजुः व्याख्यातम् ॥ आददे अग्निर्देवता अतिधृतिहन्द्ः । हे अग्ने सवि-
तुर्देवस्य प्रसवे प्रेरणे सति अश्विनोः सम्बन्धिभ्यां मणिवन्धपर्यन्ताभ्यां बाहुभ्यां
पूजः सम्बन्धिभ्यां साङ्गुलिभ्यां हस्ताभ्यां साधनभूताभ्यां गायत्रेण हन्द्सा सहाय-
भूतेन युक्तः सन् वा त्वामाददे गृह्णामि तत्र दृष्टान्तः अङ्गिस्वत् अङ्गिरोभिस्तु-
ल्यमङ्गिरोवदिति प्राप्ते अयस्मयादीनि हन्द्सीति [पा° १. ४. २०.] भसंज्ञायाम-
ङ्गिस्वदिति रुवाभावः अङ्गिरस ऋषयः पूर्वं यथा त्वामगृह्णन् तद्वत् । हे अग्ने
त्वं गृहीता सती पृथिव्याः सधस्थात् सहस्थानाडुत्सङ्गात् अग्निमाभर आह्वर
ह्यहोर्भश्हन्द्सीति [पा° ८. २. ३२. वा° १.] हस्य भः । त्रैष्टुभेन हन्द्सा कृत्वा
अङ्गिस्वत् अङ्गिरसो यथाग्निमाजहुः पुनरङ्गिस्वदिति दृष्टान्तोऽर्थातिशयार्थः अ-
भ्यासे भूयांसमर्थं मन्यन्तऽइति वास्कोक्तेः [निरु° १०. ४२.] । किम्भूतमग्निं पुरीषं
पशवो वै पुरीषमिति श्रुतेः [६. ३. १. ३८.] पुरीषेभ्यः पशुभ्यो हितः पुरीषस्तं प-